

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 21 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Jūratės Varanauskaitės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 9 d. paduotu **sinteresuoto asmens J. P.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. birželio 1 d. nutarties peržiūrėjimo

n u s t a t ė:

sinteresuotas asmuo padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. birželio 1 d. nutarties pagal suinteresuotų asmenų atskiruosius skundus dėl Vilniaus apygardos teismo 2023 m. balandžio 11 d. nutarties pripažinti bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės „JUMPS“ bankrotą tyčiniu peržiūrėjimu. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui. Taigi, kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas CPK 346 straipsnyje, taip pat nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Sinteresuotas asmuo kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus:

1. Sinteresuoto asmens nuomone, vertinant suinteresuoto asmens veiksmus ar neveikimą, apeliacinės instancijos teismas turėjo vadovautis tokių veiksmų atlikimo (neveikimo) metu galiojusio Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo nuostatomis. Sinteresuoto asmens veiksmų (neveikimo) vertinimas pagal Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatyme įtvirtintus pagrindus ir sąlygas lėmė absoliučiai nepagrįstą ir neteisėtą suinteresuoto asmens pripažinimą atsakingu už tyčinio bankroto susiklostymą ir jo, kaip kaltos asmens, įvardijimą. Tokiu būdu apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos.

2. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė ir aiškino atskirus tyčinio bankroto pagrindus ir sąlygas. Byloje nėra jokių duomenų, kurie patvirtintų, kad įvardinti kaip tariamai tyčinį bankrotą patvirtinantys suinteresuoto asmens veiksmai buvo nukreipti į sąmoningą bendrovės veiklos bloginimą ar tyčinį bankrotą. Skundžiamoje nutartyje nėra jokių motyvų, o byloje nėra jokių įrodymų, kurie pagrįstų, kad byloje įvardinti suinteresuoto asmens veiksmai – akcininko teisių nevykdymas ar sandorių sudarymas – gali būti vertinami kaip sąmoningas privedimas prie bankroto. Byloje nebuvo aiškintasi, ar suinteresuotas asmuo apskritai žinojo ir kaip suvokė savo pareigų vykdymą, ar suprato ir galėjo suprasti, kad tokiais veiksmais pažeidžia bendrovės kreditorių interesus. Sinteresuoto asmens nuomone, atlygintinų paskolos sutarčių sudarymas visiškai nepagrįstai byloje buvo laikomas tyčinį bankrotą patvirtinančia aplinkybe, juo labiau siejant šį požymį su bendrovės dalyvio, o ne su valdymo organo veikla. Byloje nebuvo pagrįsta ir objektyviai įrodyta, kad suinteresuotas asmuo yra kaip nors susijęs su turto įsigijimu ir kad turtas buvo įgytas jo poreikių tenkinimui.

3. Apeliacinės instancijos teismas skundžiamą nutartini pažeidė įrodinėjimą ir įrodymų vertinimą reglamentuojančias taisykles (CPK 176, 178, 185 straipsniai). Sinteresuotas asmuo nebuvo tinkamai išklaustytas.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliami teisės klausimai, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliama teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Tačiau kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, kad toks šių normų aiškinimas turi esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui ir galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

CPK 82 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad už atskiruosius skundus žyminis mokestis nemokamas, išskyrus atskiruosius skundus dėl nutarčių dėl laikinųjų apsaugos priemonių ir atskiruosius skundus bankroto ar restruktūrizavimo bylose. Už šioje dalyje nurodytus atskiruosius skundus mokamas penkiasdešimt eurų žyminis mokestis. Vadovaujantis CPK 82 straipsnio 1 dalimi, CPK nustatytą žyminį mokestį, sprendimų vykdymo išlaidas ir teismo baudas, išskyrus apskaičiuojamas procentais, teismai indeksuoja atsižvelgdami į ketvirčio vartojimo kainų indeksą, jeigu jis didesnis negu 110. Todėl už suinteresuoto asmens elektroninių ryšių priemonėmis teikiamą kasacinį skundą mokėtinas 55 Eur žyminis mokestis (CPK 80 straipsnio 2 dalis, 7 dalis, 82 straipsnio 1 dalis). Asmens prašymu teismas, atsižvelgdamas į asmens turtinę padėtį, turi teisę rašytinio

proceso tvarka atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą iki sprendimo (nutarties) priėmimo. Prašymas atidėti žyminio mokesčio mokėjimą turi būti motyvuotas, prie prašymo turi būti pridedami įrodymai, įrodantys žyminio mokesčio atidėjimo būtinumą (CPK 84 straipsnis). Suinteresuotas asmuo prašo atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą, tačiau prie prašymo neprisidėjo jokių jos turtinę padėtį ir galimybės sumokėti žyminį mokesį nebuvimą patvirtinančių įrodymų. Kadangi kasacinį skundą atsisakoma priimti dėl turinio trūkumų, terminas šiam trūkumui ištaisyti nenustatomas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Atsisakyti priimti kasacinį skundą ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauškaitė